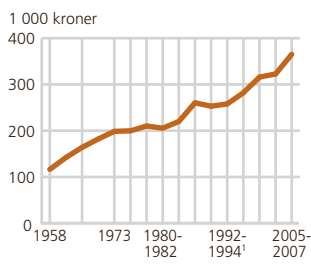

Mer enn til salt i maten

Forbruksutgift per husholdning. 2007-kroner

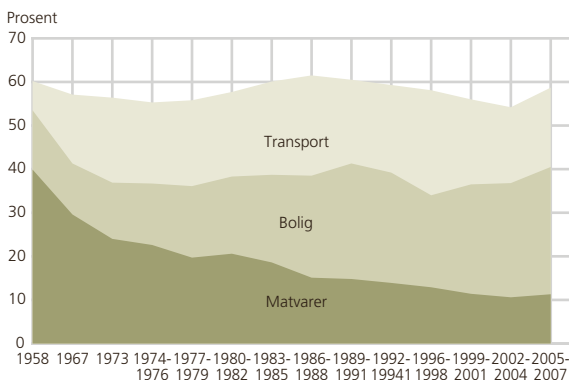
Mer enn tredoblet forbruk siden 1958

I perioden 2005-2007 var gjennomsnittlige årlige totale forbruksutgifter per husholdning 365 100 kroner. I 1958 var det tilsvarende beløpet 11 088 kroner, som omregnet til 2007-kroner tilsvarer om lag 116 000. Om man også tar hensyn til at husholdningene i denne perioden er blitt mindre, er det reelle forbruket mer enn tredoblet.

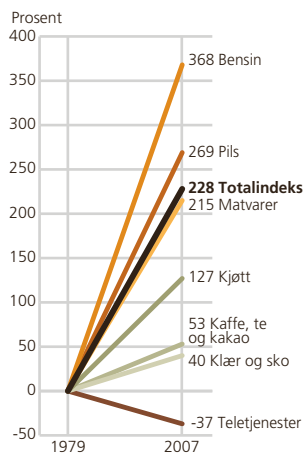
Mindre til mat ...

Det er to hovedtendenser som har preget utviklingen i forbrukets sammensetning de siste 50 årene. Utgiftsandel til mat og drikke har vært synkende i hele perioden (samtidig som vi blir mer opptatt av matvareprisene). En gjennomsnittshusholdning bruker i dag bare drøyt 11 prosent av budsjettet til mat, sammenliknet med 40 prosent i 1958.

Andel av husholdningenes forbruksutgifter som går til matvarer, bolig og transport

Prisvekst, utvalgte varer og tjenester. 1979-2007

... og mer til bolig og transport

Til gjengjeld bruker vi en stadig større andel av budsjettet til bolig og transport; henholdsvis 29 og 18 prosent. Men utgiftene til reiser og transport har nå vært synkende noen år. Boligutgiftene, derimot, har vært økende, etter å ha gått litt ned på 1990-tallet. Av transportutgiftene går det meste til kjøp av bil, samt vedlikeholds- og driftsutgifter.

Mindre til klær og sko

Noe overraskende, kanskje, bruker vi også en mindre andel av budsjettet til klær og sko: Vel 5 prosent bruker vi til dette; mindre enn halvparten av hva vi gjorde i 1958.

Nå skyldes dette neppe at vi i dag kjøper mindre klær og sko, men henger sammen med at disse varene relativt sett er blitt billigere, fordi prisveksten har vært langt mindre enn for de fleste andre varer.

Men mer til mobiltelefon

Teletjenester er også blitt billigere de siste årene. Likevel har budsjettandelen økt til nesten 2 prosent, og vi bruker nå i gjennomsnitt 6 100 kroner årlig.

Vi drikker stadig mer vin

Siden 1945 er den samlede omsetningen av alkohol mer enn tredoblet, og årlig kjøper hver voksen person nå i gjennomsnitt seks og en halv liter ren alkohol (disse tallene inkluderer ikke turistimport, smuglervarer eller hjemmeproduisert alkohol).

Alkoholkonsumet økte jevnt fram til omkring 1980, og da først og fremst på grunn av et økende forbruk av øl og brennevin. Deretter sank brennevinsforbruket med mer enn 50 prosent, og samtidig stabiliserte ølkonsumet seg. Når totalforbruket likevel igjen har steget de siste årene, skyldes dette særlig det økte vinkonsumet.

Til tross for det økte forbruket, bruker vi ikke en større del av husholdningsbudsjettet på alkohol; de siste 30 årene har vi brukt omtrent 2 prosent til øl, vin og brennevin.

Endrede matvaner ...

Ikke bare bruker vi en mindre andel av pengene til mat; vi bruker dem også på andre matvarer.

Norge er ikke lenger et «pottit-land»: Siden 1958 er forbruket av poteter mer enn halvert, til 32 kilo per person (av dette inntas vel 5 kilo som potetgull, pommefrites, o.l.). Også forbruket av smør, margarin og oljer er halvert i perioden.

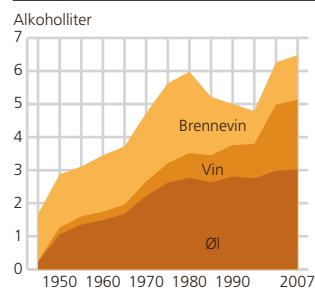
Forbruket av kjøtt har ligget nokså stabilt de siste 25 årene. Derimot har forbruket av frukt og grønnsaker økt.

... og drikkevaner

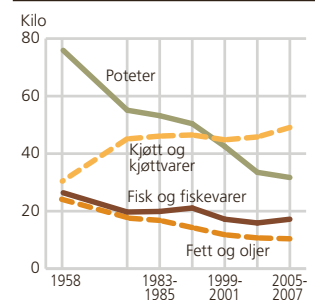
Det er ikke bare når det gjelder alkohol at drikkevanene er endret. Melkeforbruket er redusert – fra nesten 170 liter per person til under 80. Og mens vi tidligere for det meste drakk H-melk, er det nå lettmeik og skummet melk som dominerer.

Til gjengjeld er konsumet av alkoholfrie drikkevarer (mineralvann, juice og brus) mangedoblet siden 1958, og vi drikker over 100 liter per år. Denne økningen tilsvarer omtrent nedgangen i melkeforbruket.

Omsetning av brennevin, vin og øl per innbygger 15 år og over

Forbruk av utvalgte matvarer per person per år

Forbruket av melk og mineralvann per person per år

